

HALLE

1500

Gemeentebestuur Halle

adres: Oudstrijdersplein 18, 1500 Halle
telefoon: 02/363 22 11
fax: /
e-mail: info@halle.be
url: www.halle.be

Korte landschapsbeschrijving

Regio: Groene Gordel - Pajottenland - Zennevallei
Deelgemeenten: Halle, Buizingen, Lembeek
Oppervlakte: 44,40 km²
Oppervlakteverdeling:
– Landbouwgronden: 51,00%
– Bossen: 17,07%
– Bebouwde gronden: 29,93%
– Andere: 2,00%

De natuurlijke structuur wordt in hoofdzaak bepaald door de bosstructuren, de open ruimten en de valleien van de Zenne en nog een aantal kleinere beken en beekjes. De Zenne situeert zich centraal in het studiegebied, parallel aan de belangrijke infrastructuur. Ruwweg is haar verloop van zuid naar noord. Zij nadert het grondgebied komende van Tubize en loopt parallel met het kanaal, afwisselend langs de linker- en rechterzijde ervan. Verder stroomafwaarts doorkruist zij Brussel van zuid naar noord. De vallei en de rivier hebben al veel van hun natuurlijke waarde verloren door de ligging langs industrieterreinen en de doortocht door Brussel. Toch vindt men nog een aantal coulisselandschappen langs de Zenne.

In de regio komen een aantal belangrijke boscomplexen voor. Verder wordt de streek gekenmerkt door een omvangrijke hoeveelheid waardevol landbouwgebied. Het westelijk gedeelte van Halle sluit aan bij het groot open ruimtegebied Pajottenland, dat toch wel duidelijk een minder dichte nederzettingpatroon vertoont met nog grote stukken onbebouwde ruimte.

1500

Het Zoniënwoud is een belangrijke groene long aansluitend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, alsook voor de gemeenten ten zuidoosten ervan. Het creëert ook een bufferwerking ten zuiden van de hoofdstad. In het uitgestrekte groengebied gevormd door het Zoniënwoud is er zo goed als geen bebouwing. Het Hallerbos en Lembeekbos vormen hier de uitlopers van. Halle kan gezien worden als een overgangsgebied tussen het Pajottenland en het Zoniënwoud met een minder dichte structuur. Het Lembeekbos is gelegen ten zuiden van Halle en ten westen van het Hallerbos. Het Lembeekbos vormde samen met Hallerbos eertijds één geheel met het Zoniënwoud. Het is doorsneden door valleien met brongebieden, holle wegen en taluds komen er voor. Een kenmerkende bronbosvegetatie ontbreekt echter. De Bosbeek en de Lembeekbosbeek vinden er hun oorsprong. Eén van de valleitjes werd op een aantal plaatsen afgedamd, waardoor een reeks vijvers ontstonden. Het Lembeekbos heeft wel een opvallende vegetatie met voorjaarsbloeiërs. De helling waarop het gelegen is, vormt een markante terreinovergang. Het Lembeekbos, ongeveer 120 ha groot, ligt hoofdzakelijk op leemgrond.

Belangrijke habitats en landschapstructuren

Wat het eerst opvalt, is het voorkomen van de oude boskernen die de restanten zijn van het Kolenwoud in de zuidrand van Brussel. Hieronder vallen Hallerbos en Lembeekbos. Het beukenbos met Wilde hyacint, is de meest in het oog springende en het meest typische bostype van het Hallerbos. In tegenstelling tot het Lembeekbos, gaat het hier over lagere densiteiten van Wilde narcis. De iets zuurdere bodems herbergen de zure eikenbossen en beukenbossen. Typische soorten zijn Grote veldbies, Dalkruid, Lelietje-van-dalen en Bosgierstgras. De beekvalleien behoren tot het goudveil-essenbos en bevatten een zeer soortenrijke kruidlaag. De droge heideterreinen sluiten aan bij het zure eiken-berkenbostype. Hun areaal is beperkt en is vooral terug te vinden in het Kapittelbos. Op de hellingen en op de zandige heuvelruggen zijn vooral Grove of Zwarte den aangeplant. De ondergroei bestaat uit Adelaarsvaren en bramen. De naaldhoutaanplanten zijn meestal terug te vinden in het noorden van het bos. Op sommige plaatsen komt een schrale ondergroei met Blauwe bosbes, Pijpenstrootje, Struikhei en Bochtige smelevorm voor. Deze ondergroei sluit ecologisch goed aan bij de natuurlijker eiken-berkenbossen of in sommige gevallen bij de droge heidetypes. Op heel wat plaatsen zijn mesofiele graslanden en dotterbloemhooilanden aanwezig. De schralere graslanden zijn te vinden in de perceelsranden of op taluds.

Het Lembeekbos bevat indrukwekkende tapijten van de zeldzame Wilde narcis. In het Lembeekbos ontspringen twee beekvalleien, die onderaan de helling samenvloeien. De westelijke kant bezit een reeks vijvers. Het vegetatietype van de oostelijke beekvallei is een soortenrijk bronbostype met Bittere veldkers, Hangende zegge en Reuzenpaardestaart. Bovenaan het bos bevinden zich de zuurdere bostypes met Lelietje-van-dalen, Grote veldbies, Witte klaverzuring, Dubbelloof en Wilde kamperfoelie. In de graslanden langs het Lembeekbos is Beemdnamgras vrij algemeen.

Het Pajottenland wordt gekenmerkt door een aaneenschakeling van hellingbossen tot clusters. In Halle vinden we Kluisbos – Kesterbeekbos, de Warande en Maasdalbos en zijn omgeving terug. Het Maasdalbos is eigendom van het stad Halle. De typische overgang zuur eikenbos - eiken/haagbeukenbos is ook hier terug te vinden. Lokaal zijn bronbosvegetaties aanwezig met Hangende zegge, Boszegge, Bittere veldkers en Reuzenpaardestaart. Opmerkelijk aan het Maasdalbos is de aanwezigheid van oude zandgroeven. De schrale graslandjes met in mozaïek een jong berkenbos zijn speciaal voor de regio. De Maasdalbeek ontspringt in het Maasdalbos en is stroomafwaarts omgeven door soortenrijke cultuurgraslanden, dotterbloemhooilanden, grote zeggenvetaties en akkers. De Maasdalbeek komt samen bij de Vijverbeek ter hoogte van de Berendries. Hier werd een voormalig populierenbos omgezet naar grote zeggenvetatie, vochtige weilanden en braamstruwelen. De graslanden langs de Maasdalbeek zijn bronrijk. De grasvegetatie is er zeer soortenrijk. De schralere stroken op taluds of op perceelsranden met Gewone veldbies, Gewoon duizendblad en Glanshaver zijn ook hier veelvuldig terug te vinden.

In het brongebied van de Vijverbeek ligt in de Warande een klein maar interessant oud hakhout(bron)bos.

De valleien van de Mollebeek en de Villersbeek herbergen een aantal speciale soorten. Wilde narcis en Wilde hyacint zijn in taluds, wegbermen en zelfs graslanden te vinden. Ook Maretak komt regelmatig voor. Een aantal bronbosjes herbergen interessante soorten: Paarbladig goudveil, Bittere veldkers, Ruwe smele, IJle zegge, Muskuskruid, Gewone salomonszegel en Bosanemoon. Loofbossen op de heuveltoppen behoren tot het eiken-berkenbostype. Hun voorkomen beperkt zich tot de Kluisberg en het Kesterbeekbos. In bepaalde bestanden is ook Wintereik aan te treffen.

In Halle zijn nog diverse hoogstamboomgaarden te vinden. Deze bevinden zich voornamelijk rond Drasop, Hallerbosstraat, Vastenavondstraat en Platte Steen, in de buurt van de Nijvelsesteenweg en te Breedhout.

De concentratie van kleine landschapselementen is het grootst in de valleien. Volgens het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan zijn de grootste concentraties ervan te vinden in:

- de vallei van de Groebengracht, de Maasdalbeek, de Vijverbeek, de Mollebeek en de Villersbeek zijn het rijkst aan KLE, met in het bijzonder een grote aanwezigheid van knotwilgen;
- de valleien van de Groebengracht en de Vijverbeek bevatten talrijke populierenrijen (schermen);
- een concentratie van KLE van diverse aard (populieren, knotwilgen, andere loofbomen) is waar te nemen ter hoogte van de Stemmebeek en het valleitje aan de overkant van de E19;
- de Bleukenstraat en omgeving worden bepaald door populieren- en knotwilgenrijen;
- de vallei van de Labbeek wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van hagen en populierenrijen;
- de kanaalomgeving wordt ook gekenmerkt door populierenrijen en nabij de grens met Clabecq komen knotwilgenrijen voor;
- de ruime omgeving van Breedhout, tussen de Ganzeveldbeek en de Gaasbeeksesteenweg enerzijds en de Zuunbeek en de Labbeek anderzijds, kent een eerder verspreide aanwezigheid van vooral populierenrijen en loofbomenrijen;
- nabij Malheide ter hoogte van de Botermelkweg ligt een zone die rijk is aan houtkanten. Dit type KLE treffen we trouwens vooral aan ten oosten van de Zenne. Het meer uitgesproken reliëf in dit deel van Halle speelt hier ongetwijfeld een rol in. Ook nabij het Hallerbos (Plattestein, ten zuiden van Pipaanshoek, Hallerbosstraat), de Vijverbeek en langsheen het kanaal Charleroi-Brussel te Lembeek vinden we houtkanten terug;
- de bermen van de autosnelwegen zijn vaak begroeid met houtkanten;
- de sportpleinen te Stroppen zijn omgeven door verscheidene houtkanten en bomenrijen. Haagstructuren komen eerder weinig voor in Halle: enkel ter hoogte van Hondzocht en Wolvendries vinden we exemplaren terug van vooral geschoren hagen.

Andere belangrijke ecologische structuren op het grondgebied van de gemeente Halle zijn de weilandcomplexen langs de Zenne aan de grens met Waals Brabant. Het zijn hoofdzakelijk kamgraslanden met een slootkant die een soortenrijke vegetatie bezit.

Het kasteel van Lembeek is floristisch interessant met soorten als Wilde narcis, Wilde hyacint, Daslook, Vingerhelmbloem, Muskuskruid en Gele dovenetel. Het voorste gedeelte van het park is aangelegd. Het achterste gedeelte bestaat uit eiken-haagbeukenbos met oude bosflora.

1500

